

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 35 (454)

Fredagen den 28 augusti 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben..... » 3:—	Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lös:n:r endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp-rad
--	--	---	---	---

Jenny Andersson,

född Bourn.

Ur de skildringar, som åtfölja Iduns porträttgalleri, skall eftervärlden förvisso engång kunna studera den svenska kvinnans kulturhistoria i vår tid. Också torde den bild, hvilken i dag pryder vår tidnings första sida, med allt fog där intaga sin plats, ty fru Jenny Anderssons insats i kvinnans arbete för en sedlig samhällsutveckling är sådan, att alla kvinnor kunna känna oss stolta däröfver.

Vår tids sociala och sedliga frågor löpa jämsides med hvarandra. Främst bland de senare ställer en framstående vetenskapsman nykterhetsfrågan.

Länge var det naturligtvis endast männen, hvilka sysslade med frågans lösning, men den svenska kvinnan hade knappt hunnit bli sin egen giftoman, förrän också hon kallades att deltaga i kampen mot det onda. Domprosten Wieselgren hade redan påvisat, att hon här hade en plats att fylla, och från hans nattvardsskola ha också de kvinnor utgått, hvilka i Göteborg upptagit arbetet. En af dessa är fru Jenny Andersson.

Hon föddes i Göteborg den 5 oktober 1841. Föräldrarne voro den från London inflyttade grosshandlanden Andrew Bourn och hans fru Charlotta Hallberg. I en stor syskonkrets uppfostrades Jenny till en dugande kvinna och förträfflig husmor. Gift sedan 1862 med kassören på ett af Göteborgs största handelskontor, herr Emil Andersson, blef hon snart i tillfälle att tillgodogöra frukterna af sin uppfostran.

Den första striden mot rusdryckerna hade endast gällt brännvinet, och domprosten

Wieselgren hade uppmanat sina läsflickor att, när de finge egna hem, från dessa aflysa aptitsupen. Jenny Bourn följde sin gamle lärares uppmaning, och med hennes makes medgifvande har den svenska nektarn aldrig serverats i deras hus.

Hennes man och barn gjorde de första åren af hennes äktenskap uteslutande anspråk på den unga husmoderns tid och krafter, men hennes lifliga, vakna sinne förmådde omfatta mycket, och när efter engelskt mönster symöten för gummor inrättades i Göteborg, blef hon ledarinna af ett dylikt. Jenny Andersson har ej varit den, som lämnade en verksamhet för att gripa efter en ny. I nära tjugufem år har hon nu skött sina gummöten; år efter år har hon gjort närmare bekantskap med gummorna och samlat allt rikare erfarenhet från de fattiga hemmen.

Under tiden ha hennes barn vuxit upp och kommit ut i lifvet. Hennes uppgifter i det vackra, vårdade hemmet ta ej hela hennes tid, sällskapslif och läsning utfylla den heller icke, lefnadsfrisk och handlingskraftig kan hon ännu uträtta mycket.

År 1887 bildades i Göteborg Kvinnornas nykterhetsförening. Fru Andersson var en af stiftarinnorna, och hon jämte hennes medsystrar ställde sig om kvällarne utanför, de mest besökta krogarna, räckande de män, hvilka ämnade sig dit, ett litet inbjudningskort till en treflig tefest. Mången gick förbi krogdörren och tog vägen till den upplysta lokal, där vänliga kvinnor kringbjödo det ångande teet och det rikliga brödet, där framstående talare uppmanade

Ju mer för sanning blicken klarna hinner,
I oändligheten hvarje gräns försvinner,

Fast, i oändliga grader, man nalkas
Sanningen blott med förintelsens kval.

M. A. Goldschmidt.

till nykterhet och vacker sång upplifvade sinnet. Efter någon tid lämnade Kvinnornas nykterhetsförening detta sätt att verka. De vände sig i stället till olika kårer af arbetare, soldater, spårvägs- och järnvägspersonal m. fl., hvarefter de sinsemellan fördelade arbetet, som bestod i att de inbjödo sina skyddslingar till möten, besökte dem i hemmen och hulpo dem med råd och dåd. Detta arbetsätt har krönts med sådan framgång, att Kvinnornas nykterhetsförening blifvit till ett mönster för annan dylik verksamhet. Men icke nog med detta! Från chefer för åtskilliga kårer har föreningen fått mottaga bref med anhållan om, att hennes arbete också måtte utsträckas äfven till *deras* underhållande.

Inom denna förening har fru Andersson inlagt den största förtjänst. Utom sina egna skyddslingar, spårvägspersonalen, har hon under vakanser skött snart sagdt allt kårarbete. Och hur hon gjort det sedan! Hon öfvervakar icke endast, att konduktörer och kuskar hålla sina nykterhetslöften, hon gömmer deras besparingar, hjälper dem att hyra rum, köpa kläder, med ett ord griper som en riktig vän in öfverallt, hvarest hon kan hjälpa, och gör det på ett sådant sätt, att hon vinner förtroende.

Den glada hurtiga kvinnan, hvilken lika vänligt gör den fattige som rike en tjänst, och hvars hem åtminstone alltid en gång om året gästfritt öppnar sina dörrar för de fattiga gummorna och de uniformerade spårvägstjänarna, har på detta sätt fått ett inflytande, hvilket hon visat sig med klokhets och kärlek kunna begagna.

För några år sedan utbröt i Göteborg en spårvägsstrejk, hvilken var lika obehaglig för trafikanterna som riskabel för bolaget och de strejkandes familjer. Fru Andersson tog reda på orsaken och ställde sig medlande mellan arbetsgifvare och arbetstagare. Med de senare hade hon långa öfverläggningar, och då bolaget ovillkorligen fordrade, att de strejkande skulle skilja sig från upphofsmannen, förmådde hon denne att lämna orten. Strejken upphörde, spårvägstrafiken sattes åter i gång, man skulle snart ha glömt hela historien, om ej vid denna varit fästad erfarenheten af hvad en klok, bildad och praktisk kvinna vid ett sådant tillfälle kan uträtta.

Fru Anderssons omtanke för sina konduktörer och kuskar sträcker sig än längre. Hon sörjer icke endast för bostad och kläder, hon tänker äfven därpå, att skola nykterhetslöften hållas, måste löftesgifvarne skyddas för frestelse Vid en af den göteborgska spårvägsliniens ändpunkter, Stigbergsliden, finnas flere ölstugor, dit, isynnerhet om vintrarne, väntande konduktörer och kuskar gärna taga sin tillflykt. Nu har fru Andersson där inrättat ett mycket besökt kaffehus, där utom kaffe flere andra *icke* alkoholhaltiga drycker jämte smörgåsar för mycket billigt pris serveras. Fru Andersson är på alla områden den praktiska husmodern, och som sådan sköter hon kassorna äfven i åtskilliga andra företag, afsedda att gagna nykterhetsverksamheten.

Se där en kvinna, som glad och trogen vandrar fram i sin kallelse, som ock-

rar med sitt pund, så att det varder till välsignelse! Och lyckligt i mer än ett afseende skulle vårt land vara, om många kvinnor i samma ställning ville följa hennes exempel. Det egna hemmet skulle visst ej bli lidande; en blick på fru Anderssons hem öfvertygar oss lätt om, att husmoderns ögon här vaka och vaka vänligare och med mera glädje, än om blicken aldrig gått öfver hemmets och umgängeslivets trånga synvidd, om sinnet endast fyllts af omsorgen för den egna familjen och deltagandet endast sträckt sig till denna.

Amanda Leffler.

I publicitetens tjänst.

Så ogärna jag eljes talar om mig själf och min verksamhet, tror jag mig dock nu — i anledning af Hj. Cassels tankvärda artikel i Idun n:r 32 — böra yttra några ord om mina erfarenheter i publicitetens tjänst.

Uppvuxen i den åsikt, att hvarje hederligt arbete, som är förenligt med en människas kroppskrafter och själsanlag, är *passande* för henne, utan afseende på kön, fann jag helt naturligt, att jag borde »skrifva i tidningarna», sedan mina första små arbeten blifvit välvilligt antagna i en ansedd tidskrift. Men det bör kanske sägas, att jag då öfverskridit trettioåret, lärt känna åtskilligt af livets både ljusa och mörka sidor, var ej utan all kännedom om vårt folk och våra samhällsförhållanden och var fullt förtrogen med landtallmogens tanke- och lefnadssätt. Dessutom kunde jag nu med godt samvete ägna mera af min tid åt författareskap, ty våra barn, som hittills blifvit undervisade i hemmet, voro nu i den ålder att de, med hopp om gagn, kunde sändas till en berömd flickpension i samma stad, där vi då bodde.

Det hade ej undgått mig, att man i vårt land ej kan tala till en stor allmänhet genom böcker, ej ens genom romaner och noveller. Håg och tid för att läsa en *bok* saknas ännu för massan af vårt folk, och dessutom ha jämförelsevis få råd att köpa en sådan, som går upp till en krona. Sockenbiblioteken, hvilkas innehåll så sällan förnyas, utöfva jämförelsevis ringa inflytande på folkets läslust och upplysning och kunde ej på 1870-talet på minsta vis konkurrera med de bloddrypande romaner, hvilka, med tillhjälp af lottsedlar och tioörespriset per häfte, vunno en så stor och fördärfvig spridning i vida kretsar, medan andra däremot öfversvämmades af s. k. traktater. Tanken på att sprida goda originalarbeten till samma pris som de usla tjufoch mordromanerna afvisades af sakkunniga som omöjlig att genomföra; hvad under då, att den, som ej begärde bättre än att få tala till denna stora allmänhet, med glädje grep de tillfällen därtill, som lämnades genom tidningspressen.

Efter några famlande försök, som dock välvilligt upptogos i andra blad, vände jag mig personligen till den aktade utgifvaren

af »Snällposten», doktor B. Cronholm i Malmö. »Kan lilla frun tåla den här?» frågade han med sitt fina leende och tog upp en blyertsbit ur sin bröstficka. Jag svarade, hvad jag tänkte och kände, nämligen att *hans* blyerts säkert skulle blifva en nyttig vägledare för mig. Och så inrymde han mig nu och då plats *öfver strecket* för åtskilliga artiklar rörande saker och förhållanden på skånska landsbygden.

Det är en ansenlig lista på tidningar och tidskrifter, både i hufvudstaden och i landsorten, till hvilka jag sedan dess haft glädjen att lämna bidrag, så väl för spalterna »öfver strecket» som under detsamma, i följetongen. Ett par gånger har jag antagit anbud om fast anställning i redaktioner, och hade den ena gången arbete från 2 e. m. till kl. 8 eller något mera i redaktionslokalen. Detta arbete i en daglig tidning med stor läskrets var högst intressant, och det var ingalunda trötthet, utan allt mer och mer olika åsikter i åtskilliga af samhällets och mänsklighetens viktigare frågor som omöjliggjorde allt samarbete emellan mig och tidningens utgifvare. Upplysningsvis bör nämnas, att denne själfmant erbjudit mig samma aföning, som han tillämnat en manlig medarbetare, och att jag hade alla skäl att vara nöjd därmed.

Någon tid därefter erhöj jag från en man i hufvudstaden bref med liflig anhållan, att jag skulle öfvertaga redaktörskapet för en tilltänkt ny tidning. Som mannens namn var mig alldeles obekant och tidningens färg ej nogare angafs, blef naturligtvis svaret afböjande, ehuru villkoren, som erbjödos, voro glänsande. Han vidhöll dock en vist sin anhållan och sände slutligen respenningar, för att jag åtminstone skulle »komma upp och själf se.» Jag kom, såg och segrade öfver hvarje frestelse till ett nytt försök till samarbete med personer, hvilka åsikter stredo så skarpt mot mina egna.

Om man tänker sig, att unga kvinnor trädde i publicitetens tjänst, ej blott som medarbetare under strecket, d. v. s. i följetongsafdelningen, finge de troligen svarare för att bevara sin andliga själfständighet än de manliga publicisterna, åtminstone i början af deras bana. Hittills obekant med och oberörd af de svallvågor, som kunna gå högt äfven inom svenska dagspressen, när någon s. k. brännande fråga väckt storm i de olika lägren, torde kvinnan dels af sina personliga känslor, dels af nedärfd lydnadsdrift för den manlige husbonden, arbetsgifvaren, kanske komma att nyttja sin penna i en riktning, som ej fullt skulle gillas af hennes senare klarare eftertanke. För de *stora* affallen från en sak, som man omfattar, är det på denna bana ej svårt att vakta sig, det är de *små medgifvandena*, de till utseendet obetydliga jämkningarna, som äro så farliga för böjliga karaktärer och alltför känsliga sinnen.

Detta om möjliga faror för kvinnliga publicister; men å andra sidan torde en dylik verksamhet kunna blifva till stort gagn för samhället genom kvinnans skarpare sinne och klarare blick för de sedliga frågorna och krafven för deras plats i samhälls-

lifvet. Äfven stridssättet emellan motståndarne ur de olika lägren kan tänkas blifva mera ridderligt, så att anfallen mot personer mera allmänt försvunne och efterträddas af en sakkunnig utredning af förekommande tvistefrågor. Ty vi kvinnor äro ej så beskaffade, att vi ena dagen skulle kunna skriva och låta trycka personliga angrepp mot en motståndare och andra dagen trycka hans hand i något festligt lag.

Till mina egna erfarenheter i publicitetens tjänst hör också ett litet drag, som ger stöd åt mitt här ofvan uttalade antagande. En ny politisk tidning skulle starta och dess utgifvare önskade, att jag måtte inträda i redaktionen, dock utan skyldighet att arbeta i redaktionslokalen. Hans anbud antogs, men därvid gjorde jag det villkor, att ingen annan än jag skulle få besvara de angrepp på tidningen, som kunde förekomma, och följden blef, att platskollegorna så väl som andra motståndare funno sig föranlåtna att anslå en bättre ton i sina angrepp och ordskiten med den nya tidningen.

För min enskilda del har jag endast behagliga minnen från hela denna del af min litterära verksamhet, och om jag ock någon gång skulle ha mött snobberi och öfversitteri, så har jag en lycklig förmåga att skriva allt sådant på ett mindre väl skoladt sinne, och därmed har jag stoppat allt sådant i glömskans papperskorg. Ty — ärade medsystrar! — det duger ej för den, som vill träda i publicitetens tjänst, att klema för mycket med sitt eget jag. Arbetet i en tidning fordrar goda nerver och stark tygel på sitt sinne samt dessutom förmåga att arbeta raskt, äfven under mindre gynnsamma omgifningar och tillfälliga förhållanden.

Men om vi förutsätta, att kvinnor, i större antal än hittills, hafva lust och förmåga att beträda denna bana, bör väl deras första fråga blifva: *är där plats för oss?* För den, som på närmare håll aktgifvit på tidningspressens utveckling under de senare åren, blir svaret af tviflande art. Våra högre läroverk utskrifva årligen stora floccar ynglingar, som, i de allra flesta fall, då känna sig ohögade att ägna sig åt kroppsarbete. Alla ämbets- och tjänstemannabarn äro öfverfyllda af väntande och bidande ämnessvenner, hvaraf en del tills vidare på ett eller annat sätt söker att få arbete genom att skriva för tidningar; andra unge män, som af en eller annan orsak måste avsluta sin lärda bana före eller också omedelbart efter aflagd mogenhetsexamen, anse sig ej bättre kunna göra än söka plats vid någon tidning.

Detta är en sida af saken, en annan är den starka konkurrens, som nu råder inom dagspressen, en konkurrens som mindre röjer sina verkningar i täflan att få goda pennor än att få dem så billigt som möjligt, emedan tidningarna nödgas själfva ned-sätta sina pris för att med någon utsikt till framgång kunna bestå i kampen för tillvaron. Härtill kommer än ytterligare stor minskning i antalet af redaktionsmedlemmar och som följd därpå ännu strängare arbete.

Som vi ju alla veta, förekomma numera sällan, om någonsin, originalarbeten i följetongsafdelningen, men det är ej så sällsynt att flere tidningar slå sig tillsammans om en och samma öfversättning, för att hvar och en af dem skall få den betydligt billigare

än genom att ensam köpa en sådan för följetongen. Medarbetare utom redaktionen måste, så som sakerna nu gestaltat sig, undvaras af en stor mängd tidningar, där bologsmän ej vilja veta af större utgifter för dylika bidrag, och de s. k. tidningskorrespondenterna få i allmänhet inskränka sig till att lämna notiser, mötesreferat o. d. från hvar sin ort.

Om allt detta är en fördel eller olägenhet för tidningspressen och för vårt folks andliga utveckling, skall ej här ordas; men det kan ej vara oförsynt att önska och hoppas, att den hetsande konkurrensen måtte till någon del lämna rum för ett lugnare tillstånd, då de mera oväsentliga nyhetsnotiserna få maka åt sig för sakkunniga och tänkvärda artiklar om tillståndet och tänkesätten hos vårt folk.

Då vore kanske tidpunkten inne för kvinnan att göra en god insats i tidningslitteraturen, förutsatt nämligen att de bland oss, som vilja inträda på detta arbetsfält, verkligen lärt känna sitt folk och sitt fädernesland mera än ur skolböcker. Nutidens lätta och bekväma samfärdsmedel erbjuda tillfällen att i första hand förskaffa sig kännedom om det verkliga tillståndet ute i bygderna, om frukterna af vår folkundervisning och allt det mykna, som sammanhänger och utgår från en, vare sig god eller bristande upplysning. Velocipeden, beagnad med förstånd, borde kunna blifva ett godt medel till att förhjälpä äfven kvinnor till kännedom om förhållandena på orter, som ligga mera afsides från järnvägar. Vår landtbefolkning tager med glädje emot en kvinnlig gäst, som ej kommer för att med nedlåtenhet eller närgångenhet utfråga deras tankar och åsikter eller för att med nyfiken förvåning iakttaga språkbruket eller lefnadssättet, utan helt enkelt önskar att, som like, lefva någon längre eller kortare tid ibland dem.

Helt visst skulle det för många yngre kvinnor, som hafva tid och råd att ombyta vistelseort under ett par sommarmånader, vara af långt större andlig vinst att företaga dylika färder åt skilda håll än att under många veckor sammanpackas vid något »sommarnöje» med personer af en och samma klass, med ungefär samma bildningsgrad och med ungefär samma intressen.

De skatter af vetande och iakttagelse, som kunde inbärgas genom personligt umgänge med vår besutna allmog och våra kroppsarbetande klasser, just de torde i en snar framtid blifva af stort värde i publicitetens tjänst.

Ave.

J "klädpenningfrågan".

XIV.

I anseende till min ringa person har jag i det längsta dröjt med att yttra mina åsikter i ämnet, och dessutom har jag varit nog inbilsk tycka mig vara ett exemplar i att försaka, spara och vara beräknande, när det gällt mina kläder, men när jag nu läser alla meddelanden i Idun angående klädpenningfrågan, känner jag mig på det högsta missnöjd med mig själf. Den som fyller en så ringa plats i samhället som den, hvilken kommer en arbetarhustru till del, kunde väl vara nöjd med hälften eller tredjedelen till kläder i jämförelse med dem, som tillhöra de högre samhällslagren. Och nu får jag till min förskräckelse se, att för mig åtgår i det närmaste lika mycket, och ändå felar det mycket i min garderob. Därför en vänlig fråga: hur är det möjligt att ni, mina ärade damer, tillhörande,

såsom ni själfva säga, den högre samhällsklassen, kunna åstadkomma så mycket för så litet? Så talar en fru om dussintals broderade underkläder af prima materiel, handskar, smycken, sidenklädningar m. m. och använder ej mer än 125 kr. om året till kläder; en annan fru med 7 å 8,000 kr:s årlig inkomst offrar på sin dräkt endast 120 kr., för att ej tala om en tredje dam, som är elegant på 75 å 100 kr. om året. Detta är för mig alldeles ofattligt, men det är väl brist på kunskaper och bildning, antager jag. Kanske att någon på det området kunskapsrikare ville råda och hjälpa en i allo inskränkt arbetarehustru, så vore jag mer än tacksam. Det är bara augusti nu, och jag har redan till min harm användt öfver 60 kr.; sedan 1 januari har jag köpt: 6 meter ylleklädningstyg 7:50, sybehör 4,00, 2 par halfsulor 4:00, 1 par skor 4:50, 1 paraply 5:50, 1 snörlif 2:50, 1 sommarhatt 5:—, 1 hvardagshatt 1:75, 1 sommarkappa 20:50, 1 ylleväst 2:—, 1/2 dussin natttröjor 5:60, 1 par strumpor 1:—. Summa 63:85.

Sömnaden på samtliga persedlar har jag själf gjort, klädt hattarna, blekt natttröjorna samt virkat spetsarne till dem (jag syr nämligen allting utaf oblekt tyg till underkläder och bleker det själf; jag tycker det blir starkare). Och som det synes, har jag köpt det allra billigaste man kan åstadkomma, så väl i afseende på skodon som tyger, och ändå går det till så mycket. Om jag då skulle räkna sömmarlön till, blefve det ju ökad med en ej så liten summa.

Nu frågar jag, hvar de så kallade bättre fruarna handla, som få så mycket för sina pengar. Ha de större förmåner hos herrar handlade än vi, som i vårt anletes svett förvärfa våra småslantar? Det är mycket kvar på det här året, och vintern tillstundar, då behöfver man varmare kläder, och för att ej frysa behöfver jag så mycket. För ett godt råd vore ingen tacksammare än

En arbetarhustru.

XV.

Då jag på grund af bortvaro under sommaren ej fått tillfälle från början följa med »klädpenningfrågan» uti Idun, vill jag ej uti ämnet ingå i detalj, rädd att orda om redan afhandlade saker. Dock vill jag gärna omtala, huru jag årligen kläder mig på en summa, som ej får öfverskrida 150 kr.

Bosatt uti Stockholm, kan jag ej kläda mig elegant på 31 kr. om året, men hade jag en snäll man, som då och då gäfv mig en klädning, kunde jag tänka mig möjligheten att liksom »Teodors» fru kläda mig elegant på samma ringa summa. Olyckligtvis är jag nu ogift och har ej några presenter i den vägen att vänta och måste därför försöka fylla denna brist på bästa vis. Jag har hört många afråda ifrån att köpa billiga tyger, emedan dessa hänskjutas till kategorien dåliga. Själ har jag däremot funnit, att man kan få lika bra tyger för billigt pris, endast man har förstånd att pröfva dem, innan man bestämmer sig.

I höstas köpte jag ett brunt, präktigt vinter-tyg, 7 mtr för 6 kr., uti en affär på Västerlånggatan. För att utrona tygets kvalitet pröfvade jag det på följande sätt. Först trädde jag en tråd igenom tyglappen samt drog därpå i tråden för att erfara om tyget gled. Sedan tvättade jag provet och fann, att det ej krympte. Därefter satte jag en smörfläck på lappen och tog sedan ut den med benzin, utan att färgen förändrades. Jag köpte tyget, och till hvardagsklädning har jag nu beagnat det hela vintern, samt i sommar kjolen tillsammans med blus. Uti regn nyttjade jag klädningen i sin helhet. Med heder kan jag slita på den i vinter och troligen nästa sommar också, sedan får jag utaf kjolen en varm och snygg underkjol. Hela klädningen kom på 15 kr., sömlön och sybehör inberäknade. Hade jag haft sömmerska hemma, hade klädningen blifvit ännu billigare. Blus anser jag både praktiskt och billigt använda. För sommaren skaffade jag mig 2 blusar, hvaraf en fin, ljus som kostade 3 kr. Blusen n:r 2 förfärdigade jag själf af en gammal hvit sommar-klädning. Naturligtvis äro mörka tyger varaktigast, men när man är ung, är det ju både vackert och behagligt att på sommaren kläda sig ljusst. Ljusgrå tyger anser jag både fina och ändamålsenliga. Fläckar på grått ylle borttagas lätt med tvål och vatten. I färgning blifva grå tyger vackra och mjuka.

Promenaddräkter anse många som opraktiska. Jag däremot har funnit, att en sådan dräkt på vintern är både varm och varaktig. Förra vintern lät jag sy en promenaddräkt af fint dam-

kläde, som kostade 1:90 pr meter. Liffvet till klädningen garnerade jag smakfullt, så att jag kunde begagna den på enklare bjudningar eller i allmänhet, när jag önskade vara bättre klädd. Ytterkoftan vadderades, hvilket gjorde, att den smidigt och varmt omslöt kroppen. Därigenom fann jag promenaddräkten varmare än en tjock vinterkofta. Utaf lappar, som blefvo öfver, förfärdigades muff och hatt. På så sätt erhöj jag både klädning, kappa, hatt och muff för ungefär samma pris som en enkel vinterkappa. För att ej behöfva utsätta dräkten för vårsolen skaffade jag mig en svart fodrad sommarkofta, som jag äfven ämnar begagna till sent i höst. På så sätt kan min promenaddräkt räcka minst 3 vintrar, utan att behöfva ändras. Att ej skaffa sig både kappa, linne m. m. på ett år är självklart, ty då kunde man ej hålla sig inom sparsamhetens område, utan det ena året köpes vinterkappa, det andra sommarkläder, det tredje linne o. s. v.

Med urskilning och förstånd kan kvinnan kläda sig både fint, smakfullt och billigt, det senare äfven om hon ej använder sömmerska i hemmet eller själf syr sina kläder. Som redan är sagdt, öfverskrider jag aldrig 150 kr., men ofta gå mina kläder till mindre t. ex. till 125 kr. om året, och ändå anse mina vänner, att jag är både väl och fint klädd. Ja, de enklaste dräkter kunna se eleganta ut, om blott ägarinnorna hafva smak och nedlägga omsorg vid valet af dem. A.B.

XVI.

Som jag antager, att Idun läses af alla stånd och klasser och att intresset för omförmälda klädpenningfråga är lika stort äfven hos de unga fruar och flickor, som hafva till sitt förfogande en något större summa, än hvad de ärade insändarinnorna hittills gifvit oss del af, vill jag härmed framlägga ett kort sammandrag af mina utgifter i och för min toalett under de senaste 3 åren.

Jag vill förutskicka en kort redogörelse för de förhållanden, i hvilka jag lever, på det att de förra insändarinnorna, som kunnat nedbringa sina utgifter så lågt, att man med skäl kan undra, om de ej glömt bort några mera väsentliga utgiftsposter, ej må anse mig allt för öfverfärdig.

Min far är grosshandlare i Stockholm, han som så många andra, och skattar för en inkomst af 10,000 kr.; vi äro flere syskon och lefva som man säger »godt», dock utan allt slags öfverflöd.

Tyvärr har min far aldrig velat inse nyttan af att ge sina döttrar en viss summa i månaden till sina kläder, utan har jag, i likhet med »Strix bubo» och många andra, måst »tigga» mig till de nödvändiga slantarna, ett förhållande som ej kan verka annat än ytterst pinsamt för de stackars fruar och döttrar, som ej lyckats öfverbevisa sina respektive »herrar», att det skulle på allt sätt vara fördelaktigare, om de ville gifva dem en bestämd summa i månaden eller i kvartalet.

Jag är fullt öfvertygad om, att jag, om jag vore nog lycklig att kunna förfoga öfver t. ex. 50 kr. i månaden, skulle försöka att inskränka mina utgifter för kläder mycket mera än jag nu gör, då jag i alla fall måste gå och be om pengar, hvilka då alltid, antingen summan är stor eller liten, åtföljas af mer eller mindre vänliga anmärkningar, såsom: »skall du nu igen ha en ny klädning eller en ny kappa».

Hade jag däremot haft fria händer att själf sköta om pengarna, hade jag med säkerhet dels gjort några små besparingar för framtiden, dels kunnat köpa mig något annat än endast kläder, såsom böcker, en teaterbiljett etc., hvilket visserligen ej är absolut nödvändigt, men som dock i ej ringa grad bidrager att någon gång göra lifvet lättare och angenämare. Ty, som jag nu har det stäldt, anser jag mig aldrig hafva rättighet att gifva ut det minsta extra för min personliga del.

Jag har alltid varit van att köpa de bästa varor, äfvensom att låta förfärdiga dem på 1:sta klassens ställen, och är min erfarenhet härvidlag öfverensstämmande med den kända sentensen: »den, som köper dyrt, köper billigt!» Hvad nu särskildt kläderna beträffar, anser jag ej, att det är ett allt för stort slöseri att sy en eller annan finare klädning eller kappa hos Augusta Lundin; hon är visserligen dyrare än andra sömmerskor, men så har man också längre nytta af ett plagg, förfärdigadt hos henne, dels emedan det längre bibehåller sin moderna modell, och dels emedan tyget är af så utmärkt beskaffenhet. Jag vill härmed på intet vis framtaga Stockholms öfriga sömmerskor äran att kunna förfärdiga ett plagg

till sina kunders fulla belåtenhet, utan är detta endast min egen personliga lilla åsikt om fröken Lundin. Och jag vill nämna, att af nedanstående förskrifva sig några klädningar och kappor från fröken Lundins atelier.

Jag hoppas, att någon annan af Iduns läsarinor äfven ville framlägga sina rön i denna för oss fruntimmer viktiga och ganska kvistiga fråga, så att man kan göra sina jämförelser och beräkningar.

Jag vill blott tillägga att jag begagnar mina kläder i en 3-4 år precis som de äro och endast sällan ändrar dem. Ett bra sätt att använda en finare klädning, som man ej kan »nöta» ut, utan som förr blir gammalmodig, är att använda stomkjolen och liffodret precis som de äro och blott kläda öfver dem med nytt öfvertyg; på så sätt får man en helt ny klädning för halfva priset och halfva besväret. Liffodret bör dock tvättas först.

1894.

En aftonkappa	91: 52.
En ljus promenadklädning	112: —
Ett snörlif	10: —
2 sommarhattar restaurerade	8: 50.
Ett paraply	15: —
En mörkblå promenadklädning	57: —
6 linnen med tyg. broderier o. arbetslön	34: 46.
Ett parasoll, öfverklädt	8: —
En skär råsidenklädning	63: 85.
Ett par blankläderskor	10: —
Ett par vinterkängor	18: —
Ett par vårkängor	18: —
Ett par promenadskor	16: —
Sulningar och klackningar	6: 70.
En vinterhatt	10: —
Ändring af en klädning	12: 50.
4 par ylletröjor	6: —
6 par strumpor	12: —
5 par handskar	12: —
	521: 53.

1895.

En mörkblå velvetinklädning	90: 84.
En vinterunderkjol	12: —
En hvit ylleklädning	80: 82.
En sommarhatt	22: —
En vårkofta	75: —
Ett par vårkängor	18: —
Ett bluslif	7: 25.
Ett par gula skor	8: —
Ett par tofflor	3: —
2 hattar pressade och omklädda	14: 35.
3 flor	2: 45.
Sulningar och klackningar	9: —
3 par strumpor	4: 50.
Färgning af en kjol	3: —
Sylön därför	3: —
Ändring af en bomullsklädning	3: 50.
5 ylletröjor	7: 25.
En mörkblå klädesklädning	102: 23.
4 par handskar	9: 50.
	475: 69.

1896. (Jan.—aug.)

En vinterkappa	90: —
Sommarhatten omklädd	5: 50.
2 flor	1: 50.
En ljus promenadklädning	110: 36.
Ett par promenadskor	16: —
Parasollet omklädt	10: —
En brun barécheklädning	39: 96.
	273: 32.

Ebbis.

XVII.

I likhet med andra insändarinnor kan jag tyvärr ej berömma mig af den låga siffran till klädpenningar, snarare tvärtom. Jag använder 4 à 500 kronor om året till kläder och dock har jag ej något öfverflöd, men så har jag också i alla tider varit en s. k. slitvarg. Skor, strumpor, linne med ett ord allt i klädväg slites ut med otrolig hastighet, och aldrig behöfver jag befara, att en klädning hinner blifva så omodern att jag ej kan använda den. Allting faller sig ock så dyrt för mig efter hvad jag nu kan tycka, då jag ser andras utgifter. Min sista sömmerskeberäkning ser ut så här:

Arbetslön	7: 50.
1 1/2 meter liffoder	1: 28.
1 1/2 » lenon	1: 13.
5 » kjolfoder	2: —
5 » gaze	3: 25.
Skoning, band, ben	2: 96.
Armlappar, silke, tråd	1: 50.

S:ma 19: 62.

Detta till en klädning och då oberäknadt tyg och garnityr. Väl är — eller kanske illa — att jag ej har någon herre och man att pungslå, ty då skulle han nog i likhet med »uppretad äkta man» tycka att jag vore omätligt slösaktig med mina toalettpenningar, då han finge läsa i Idun, hur billigt och bra man kan kläda sig på litet nog. Jag råder hvarje liten fru, hvars man ej har allt för godt om pengar, att gömma undan de nummer af Idun, hvori klädpenningfrågan afhandlas, ty eljes hänvisas ni nog till dem, då det blir fråga om en klädning eller kappa som kanske går till lika stor summa som en annans hela årsanslag.

Inte vet jag, om detta mitt inlägg gör någon nytta, men ej heller skada, hoppas jag.

Då fältet var fritt för hvar och en att yttra sig i frågan kunde jag ej annat än delgifva mina rön i hopp om genklang hos någon olycksamrat, som ej förstår att kläda sig för 75 à 100 kronor. Iva.

XVIII.

För alla, hvilkas inkomster ej äro så stora, är det minsann godt att kunna föra nålen, och det kan väl *alla*, om de blott ärligt vilja. Ty hur är det möjligt, att en dam som virkar de finaste spetsar och syr de grannaste broderier, ej skulle kunna sy en slät kjol, en klädning åt sin lilla flicka, kanske ej ett förkläde ens? Men mönster spela här en stor roll, och utan bra snittmönster kan man aldrig få ett välsittande plagg. Iduns med flere mode- och mönstertidningar äro här till oberäknelig nytta, och förtjänar jag in många kronor om året på en sådan; det väcker intresset, när man ser alla dessa mönster och arbeten. Men för dem, som aldrig tagit ut mönster eller sytt efter journal, gäller det att studera sin modetidning grundligt, ej blott planscherna, utan alla beskrifningar samt mönstren med deras mått. Om man också ej skall sy för tillfället, blir det ändå till stor nytta, när man skall till, men blir därigenom säkrare både med att sy och klippa till. Den som tycker att det är tidsödande och besvärligt att taga ut mönster, kan ju köpa tillskurna, och finns det nu utmärkta sådana flerstädes att tillgå. Men man bör ändå bestå sig en modetidning; arbetena bli härigenom stilfullare och få ej det hemmagjorda utseende, som annars plägar vara fallet. Små mönster såsom till barnkläder m. m. kan man nog lättare taga ut än större.

Många män anse utgiften till en modetidning onödig och fåfänglig, men de komma snart ur den villfarelsen, när de se hvilken nytta, den länder till. Äfven om man själf ej behöfver sitta och sy eller ens stora hushåll ej tillåter det, utan man tar hem syhjälp, är det godt att vara hemma på området. Syhjälpen är ej alltid så skicklig, som den utger sig vara.

Att kosta på alltför dyrbara tyger, när man syr hemma, är ej nödvändigt; enligt mitt tycke är det bättre och roligare att sy ett nytt plagg än att sprätta sönder och modernisera ett gammalt. En vinterkappa däremot bör vara af så praktigt tyg man kan åstadkomma, den uppfyller då bäst sitt ändamål, är varmare, varar längre vacker, och är det en stor kappa, kan den sedan ändras till kort höst- och vårkappa. Dock bör man akta sig för broderier på den, blott ett litet pälsbräm, hvilket är både vackrare och varaktigare. Så vidt man ej har råd att bestå sig med flere sommarplagg, är det bäst att först och främst ha en regnkappa, de andra kläderna skyddas därigenom och vara dubbelt så länge.

Barnens kläder ställa sig annorlunda, och för dem, som liksom jag endast ha flickor, är det bäst att använda tvättklädningar så mycket som möjligt. Till skolkäldning på vintern väljes ett mörkt, varmt tyg af hel- eller halfylle, helst med sammetsärmor, hvilka hålla ut flere par andra, och böra barnen för att vara snygga i skolan byta om, genast de komma hem. Äro de varmt underklädda, kunna de mycket väl på vintern inne nöta ut gamla tvättklädningar från sommarn. Blått och hvitt bomulls- eller linnetyg är utmärkt till sommarbyxor; till vintern tar jag alltid min mans aflagda kläder till lifstycken, byxor och kjolar. Barnens strumpor bli starkast och billigast, om man låter maskinsticka benen och för hand sticka vid fötterna, de bli på så vis tjockare och varmare än dem man köper färdiga. Med tjockt garn blifva fötterna aldrig bra på maskin, utan hälarne bli gärna för stora; så har det åtminstone blifvit för mig. Maskinstickning å strumpben brukar allt efter storlek kosta 15, 20 à 25 öre paret, och det är väl ej för dyrt, ett sådant arbete som det är att

sticka afvigt och rätt. Värre är det med skodon, som man ovillkorligen måste köpa och låta laga; därför gå också skodonen till en förfärlig summa på året för den, som har stor familj, och jag har ännu ej kommit till klarhet om, hvilket som är bäst: att köpa färdigjort eller beställa, ty ibland får man bra färdigjort och dåligt när man beställer, och ibland tvärsom. Kanske är det ej alltid skomakarens fel eller afsikt att lämna ett dåligt arbete, utan beror det mången gång på att lädret i garfningen är upprändt af syror, hvilket ingen ser, förrän det användes.

A. J. B.

Förbi!

Från holländskan för Idun
af Elin Sch—y.

(Forts.)

II.

Tre veckor senare. Matt och blek trän-ger decembersolen in i rummet, där Klara är sysselsatt med att förvandla en stelt och hvardagligt möblerad lägenhet till ett litet nätt och treftigt hem. Allt har nu fått ett helt annat utseende genom några draperier och väggprydnader, några vackra gravyrer, några akvareller och teckningar af Han och några gröna växter. Ännu en gång ändrar hon om möblerna, skjuter fram ett par låga stolar till eldstaden och ser med välbehag, hur de snedt infallande solstrålarne förgylla det hela, glänsande glida utefter växternas blanka blad och komma allt att skimra i en högre, varmare färgton. »O! hvad du har gjort det hemtrefligt här inne, — du lilla fé!» ropar Han och ser sig beundrande omkring. »Men det är ändå någonting, som fattas, och det skall jag nu strax gå och skaffa.»

Hon ser leende på honom med en frågande blick.

»Hvad då? Hvad tänker du göra? Går du ut?»

»Ja, men jag kommer strax tillbaka!» och med en hemlighetsfull min tar han hatten och ilar bort.

Hon ler ännu för sig själf, medan hon väntar på öfverraskningen. — Hvad kan det vara? — — — Hon går fram till fönstret och ser ut. Just nu sjunker solen glödande röd ned i ett grått töcken bakom de stora träden i parken. Hon tänker på, hur lycklig hon är — hvilket härligt lif det är att vara så ensam med honom — så fullkomligt ensam — — — att helt uppgå i hvarandra — lefva blott för hvarandra — helt och hållet uteslutna från hela världen! Men en sådan kärlek är också något enastående, något i högsta grad ovanligt. — Hade väl någonsin två människor älskat hvarandra så som de? — — Och hon drömer — drömer — — —

»Se här! Det var detta, som ännu fattades!» Han räcker henne en stor bukett präktiga Chrysanthemum.

»O, Han, så vackert — så hänförande!» ropar hon och borrar ned ansiktet bland de mildt doftande blommorna, — — » nu blir det ju ett riktigt paradiset här inne!»

»Ja, men ett paradiset utan någon orm och utan ängelen med det bart huggande svärdet — ty de ha här intet att skaffa! Kom, det börjar bli mörkt, låt oss tända lampan och läsa någonting tillsammans. Eller kanske vi hellre slå oss ned vid brasan, utan att tända ljus — det är ännu mer hemtrefligt!»

»Ja, och så drar jag för gardinerna rik-

tigt väl — — så där ja: — nu är världen utestängd! Detta är den skönaste stunden på hela dagen!»

»Ja, utestäng världen, du, — vi ha nog af hvarandra.» — Han sluter henne intill sig och kysser henne. »O! aldrig hade jag, kunnat tro, att det vore möjligt, att två människor skulle kunna bli så lyckliga tillsammans — bli så helt ett med hvarandra, att det icke längre finns något, som skiljer dem åt, utan att den enas hjärta ligger fullkomligt öppet för den andra. Säg, du har ju inte en enda tanke, som du inte skulle vilja förtro mig?»

»Nej, Han, inte en enda! Jag tänker aldrig: skall jag säga det eller inte? — utan jag säger allt som det kommer för mig, ty jag vet, att du aldrig skulle kunna missförstå mig.»

»Vi skola alltid förstå hvarandra och aldrig dölja något för hvarandra!»

»Nej, aldrig! Jag tror inte heller, att jag skulle kunna det — och du då?»

»Då skulle först allting förändras — men jag kan inte tänka mig lifvet annorlunda än som det nu är,» svarar han långsamt och stirrar in i elden.

»Annorlunda än nu — — » upprepar hon drömmande. »Säg, älskling,» och hon lutar huvudet mot hans skuldra, »längtar du aldrig tillbaka? Saknar du ingenting af ditt förra lif?»

»Längta tillbaka? — Nej aldrig! — — — Visst tänker jag ibland på Lolo,» fortsätter han efter ett ögonblicks tystnad, »men sedan skall hon förstå allt, och då får jag henne tillbaka — det tviflar jag inte det minsta på — barnet har så fullkomligt min natur — och karaktären utvecklar sig med tiden. Nu har hon det bäst hos sin mor, ty mot Lolo har hon alltid varit snäll, och den lilla är ännu alltför ung för att sakna mig.»

»Men skall du inte komma att sakna henne?»

»Då du är hos mig? — — Nej, Klara, så länge jag har dig, skall jag inte kunna sakna någonting i världen — det kan du så lugnt lita på!»

»O! jag tror det så gärna, Han, så gärna — så gärna!» Och hon trodde på det, som hon så gärna ville tro på. Likväl kände hon i djupet af sitt hjärta att, om de än stodo utom samhället — innerligt förenade med hvarandra — var han dock genom detta barn oupplösligt fäst vid den värld, som de undflytt. Långt bort i ett aflägsset fjärran såg hon något skynta fram — så svagt och obestämdt — en skugga af den fara, som hotade hennes lycka. Och därmed var skymningsstundens förtrollning bruten. Hon reste sig upp, tände ljus och ringde på jungfrun, som kom och dukade bordet.

III.

Hon hade varit ute ensam och kom hem något förr än ämnadt var. Vädret var så härligt — full sommar ännu, fastän oktober redan var inne — och hon hade skyndat sig hem i hopp att få honom med på en promenad.

Strålände glad kom hon in i rummet.

»Här är jag redan! Har det inte gått fort?»

»Ah! — nu redan? — jo, då har du verkligen varit rask,» och medan han talar som om han icke visste hvad han skulle säga, samlar han skyndsamt ihop sina papper och läser igen skrifbordslådan med en nervös

brådska, som öfverraskar henne — hon vet själf icke hvarför.

Hon känner, att hon måste säga något för att förjaga det obehagliga intrycket.

»Höll du på att skriva?» frågar hon.

»Ja, ett par bref — — ingenting viktigt alls! Har du inte lust att gå ut och gå litet? Det är så skönt väder! — Om du inte är trött?»

»Nej, Han, inte det minsta! Det vill jag så gärna!»

»Kom då! Jag är färdig!»

Åter lugn, språkar han nu som vanligt och följer med henne ut. De ströfva omkring och plocka de sista höstblommorna, tills aftondimmorna börja stiga upp och månen står som ett stort rött klot vid horisonten.

Glada och lyckliga vända de åter hem. De hade njutit i fulla drag och känt det aldeles så som under den första tiden för deras samlif — det var nu snart två år sedan.

När de ätit kväll, reser han sig upp och tar sin hatt.

»Går du ut igen?» frågar hon förvånad.

»Ja, jag skall bara lägga brefven i lådan. Jag kommer strax tillbaka.»

»Men kan inte Marie göra det? Hon skall ändå gå ut.»

»Nej, det är något angeläget, ser du, och breflådan töms före klockan 8. Adjö, jag kommer strax igen.»

Borta är han. Samma känsla som i förmiddags kommer åter öfver henne. Hans bref brukade eljes aldrig vara så angelägna, och aldrig brukade han heller vara så nervös och ifrig. Men kanske det varma, sommarlika vädret i den sena årstiden haft ett enerverande inflytande. Under promenaden var han dock sig aldeles lik — t. o. m. ovanligt öm och vänlig — så intresserad han var af att plocka blommor — han glädde sig fullt lika mycket som hon, då de funno någon sällsynt blomma — han är en bra ovanlig man! O, med ingen — ingen skulle hon vilja byta!

Hvad brydde hon sig om samhällsställning?

Hon fann det så härligt, detta fria lif — så långt borta från nyfikna vänner och bekanta. Nej, aldrig skulle hon vilja komma tillbaka till den kretsen — icke ens om deras förbund sedan kanske skulle komma att få laglig stadfästelse. Laglig stadfästelse — — ett sådant dumt ord! Och hon skratade vid tanken på, hur löjligt det var att tala om lagligt eller olagligt förbund i samband med lidelsefull kärlek — hvilka olikartade begrepp! — tänkte hon. Hon skrattade ännu, då han kom tillbaka, och de slogo sig ned vid det trefliga tebordet.

Senare på kvällen, frågade han om hon ville sjunga litet.

»O! ja, så gärna!»

Hon hade en mild, fyllig och väl skolad mezzosopran; hennes föredrag var vackert och vittnade om varm känsla och god uppfattning. Under den första tiden hade hon sjungit mycket, och oftast var det henne nog, att han sade att hon sjöng bra, men ännu gladare blef hon, då han enträget bad henne sjunga och visade, att han fann nöje i att höra henne.

Först sjöng hon Schuman's »Widmung», sedan sånger af Grieg, Schubert och flere andra och till sist Brahms' »von ewiger Liebe». Medan hon sakta slår igen pianot, gnolar hon:

Försändes öfver
många sorter. Begär
hela riket. Begär
priskurant.

SPISBRÖD,

Stockholm.

C. W. SCHUMACHER
Kgl. hofverantör. — 17 Norrmalmstorg.

Försök!

engelska, fås
med de
specierhand-
lare i
hufvudstaden.

CAKES

Eisen und Stahl sie können vergehn,
Unsere Liebe muss ewig, ewig bestehn!

»Hvilken härlig dag det varit i dag!» ropar hon plösligt i ett utbrott af öfversvallande lycka.

»Ja, det var en härlig dag!» instämmer han, »och kanske var det vår sista promenad för i år. Hör, hur blåsten tilltar! Vinden kastar om — och då börjar en regn- och stormperiod.»

»Scheide mit Regen und scheide mit Wind,» upprepar hon nästan mekaniskt. Det var en vers ur den sång, som hon sist sjungit. Men hon tystnar tvärt och fortsätter sedan drömmande: »Men än kommer det väl dagar, då vi kunna gå ut liksom i vintras. — — — I dag var dock allt så ovanligt skönt — det är sant. Vet du, Han, jag känner mig så lycklig öfver att vi äro ensamma — att ingen vet, hvar vi äro — — — ingen af våra gamla bekanta, menar jag,» säger hon och ser upp, då han icke svarar uågonting.

Han har rest sig upp och står och ser ut i mörkret. Utan att direkt svara henne, säger han:

»Ja himlen är verkligen alldeles molnbe- täckt — ingen enda stjärna synes till. — — — Hvad var det du sade? — — — Ja, visst skola vi gå ut och gå i vinter också — — — då snön fallit, gå vi åter och söka upp snödrottningens rosengård. — — Det var sant, jag tog ju en skiss af den platsen — kommer du inte i håg det? Den skall jag taga fram i morgon — jag tror den var ganska bra.»

IV.

»Jag går och läser tidningarna nu en stund, det är ändå inte något promenadväder i dag — farväl så länge!»

»Jaså? — — Farväl, Han!» säger hon långsamt med sorgsen ton. Han har redan gått ut ur rummet och märker icke att det ligger något mildt förebrående i hennes röst.

Hon sitter framför brasan med en bok, men hon läser icke, utan blickar ut genom fönstret. Han hade rätt, det är verkligen inte något promenadväder i dag — den tjocka, grå dimman faller i tunga droppar ned från de kala träden — det ser nästan ut som de skulle gråta.

Det är aldrig annat än regn och dimma nu mera!

Var det så förra året också? Ja, troligen. Så underligt att hon inte märkte det då! Hvarför verkade det inte så tryckande på henne då? Nu tynger det alldeles ned henne — under sådana dagar känner hon sig så öfvergifven, då han går ut ensam. Hvarför? Något alldeles nytt måste ha smugit sig in i hennes lif?

Ja, det är icke så som förr. — Han har blifvid förändrad. — O, ja — ja — isyn- nerhet på sista tiden! — Sedan när?

(Forts.)

Xantippa.

Xantippa, du Sokrates' maka,
Här står du än uti dag,
För män, både styfva och spaka,
Som huskors af bittraste slag.
Man orätt dig gör på din mull,
Blott för den där visdomens skull.

Så sirligt du orden ej lade,
Och väl var du lite' burdus:
Men omsorg om hemmet du hade,
Med barn och med kittlar och krus.
Din korg aldrig nån'sin var sen
På köttorget uti Athen.

Allt detta ej Sokrates rörer,
Den man utan brister och vank:
I spetsen för visa flänörer
Han bara gick kring och slog dank.
Hans ståtliga visdom förgat,
Om hustru och barn fingo mat.

Xantippa, hon kokte och sydde
Och gaf stundom ungarne ris;
Men Sokrates frågar blott tydde
Och fick utaf seklerna pris:
Han blifvit ändå sansculott,
Om byxor af frun han ej fått!

Ej nån'sin man såg fru Xantippa
Midt uti en »kaffekonselj»;
Ty aldrig hon ut kunde slippa
I hvardag, i djupaste helg.
Men Sokrates var rent besatt:
Han var knappast hemma en natt.

I vise, I Sokrates hälsen
Och nännen »en Gudarnes son» — — —
Att frun gaf sin gubbe på pälsen
Och slog ett spann vatten uppå'n,
När från Aspasia han kom sent,
Det hade han ärligt förtjänt.

Nog finnas här bleka, små sippor,
Och mången har re'n blifvit fru;
Men hade vi flere Xantippor,
Då vore här bättre än nu:
Ty männen på Sokrates bräs,
— Fast icke i visdom, gu'nås!

Ejnar.

Vid kaffet.

Amatörfotografier af Hugo Falk.

»Dom flyttar in.»

»Det här går inte längre,» sade hr Lundström och gäspade högt och ogeneradt. »Jag måste nödvändigt in till staden — affärerna taga fart nu på höstkanten, och för öfrigt skola väl pojkarne in till den välsignade skolan igen. Tycker du som jag, så ge vi oss af till fredag?»

Hans hustru, till hvilken de sista orden voro riktade, jakade matt, och så vek hr Lundström ett hörn i sin almanacka, för att ej glömma af sitt beslut, och satte sig längre upp i soffhörnet, ej utan välbehag tänkande på gasbelysta gator, ett småtrefligt parti vira hos kamrern och en stilla tuting då och då. Och fru Lundström började längta efter sina visiter och pick-nicks och äldsta fröken efter en smula kurtis och flirt, medan däremot småbröderna ej voro fullt så entusiastiskt stämnda för förslaget, då skolan och »orätt- visa» bakläxor skyttade fram därigenom. Men som ingen bad dem uttala sin åsikt, funno de det med sin fördel förenligt att förblifva tiggande och i stället begifva sig ut på en sista turné för att som afsked göra så mycket ohägn de förmådde.

Och allt detta under det regnet strömmade ned med en ihärdighet, värd en bättre sak, och luften i rummen, hvilka knappast kunde eldas, kändes rå och fuktig.

Att ombyte förnöjer är en af de största sanningar jorden äger, och nu tyckte också herrskapet Lundström, att det skulle blifva lika trefligt att flytta in till staden, som de i våras tyckte det vara att från stadens kvalm och dam flytta ut till doftande barrskog och friska sjöbrisar.

Man hade fröjdats sig åt en sommar, ljufligare än någon i mannaminne, och det var ej annat än all förgänglighets lag som nu gjort slut på deras glädje. Här och där synas gula fläckar i de blekgröna björkarna, och vildvinet börjar antaga sin varma röda färg. Som en mur står dinman öfver det mörka, kalla, lugna vattnet, och lingonen glänsa som små lysande punkter bland barr och ris. Man har plötsligt upptäckt tusen ofullkomligheter hos det prisade sommar- nöjet, dörrarne sluta ej till ordentligt, fukten tränger in genom springor, hvilka tillvaro ingen förut anat, och höstvindarne jaga tjutande röken ned genom skorstenen, så att den stackars ko- kerskan får de allra förskräckligaste hostattacker.

Och fru Lundström, som förr tyckte det var så praktigt att släppa ut ungdomarne på bete, som hon kallade det, har känt sin ifver svalna på ett betänkligt sätt, sedan hennes ostyriga älsklingar aldrig kunde vara utom porten, utan att de vid hemkomsten hade sina pantalonger och skodon i det miserablaste skick — det är nu en gång så, att en pojke skulle anse det för en för- brytelse af värsta slag, om han ej ginge och vätte ned sig i alla de vattenpölar, han är i stånd att upptäcka.

Med ett ord: det började blifva rusligt nog att leka sommar, och det var med stor lättnad i sinnet, som hr Lundström vek hundörat i sin almanacka.

Så kom den där dagen med hundörat. Åh — bevara mig väl, hvad det var mycket att taga vara och reda på — hur kunde de hafva fått med sig allt detta från staden? Fru Lundström slog gång på gång ihop händerna af förvåning och förfäran, smågossarne slog sönder ett par kaffekoppar af de där tunna mjölkhvita med guldkanter, och pappa ströfvade omkring, kritiserande och snäsande, medan han då och då tittade ut till potatisen, som han köpt af hemmansägaren. Den kunde taga skada af rotblötan, menade han, men som ingen fanns att kommen- dera, fick den ligga där den låg förr än att han skulle så sänka sitt husfaderliga anseende som att taga i den med ett finger.

Fröken Selmas lilla smärta, sylfidiska gestalt såg man däremot öfverallt, och hon utvecklade verkligen en sådan energi och en sådan allvarlig håg för husliga sysselsättningar, att pappa för- vånad spärrade upp ögonen och tyst undrade, om notarien verkligen förklarar sig.

Ett tu tre klarnar himmelen — först en liten, liten blå fläck längst bort i väster, som blir allt större och större — och snart strålar hela hvalf- vet i det klaraste blå, som gör det onödigt smärt- samt att lämna den lilla villan. Mamma lånar koppar af hjälphustrun — hennes egna få ospräckta äro nedpackade af Ernst och John — och dukar för sista gången i år ett storartadt kaffebord i lilla bersån, där hon bjuder »mor Malin» på många, många koppar kaffe med mycket, mycket småbröd.

»Doppa för all del, madam, det är sista gången i år, och tack, madam, för all hjälp.»

»Å, kära frun, ja, jag säger inte nej till en liten påtår (den åttonde i ordningen); det är jag som får tacka. Tack, tack, nu är det nog — inte mera kringlor, ja, välkommen igen till värn, frun.»

Pappa ser på, när möblerna lastas på vagnen, med ett slags mildt medlidande, och uttalar då och då några visdomsord om placeringen af de bräckligare husgerådssakerna, medan han med mannens omedvetna egoism småsär mellan tän- derna, därför att någon förlagt hans cigarrfodral. Ernst och John äro ifrigt sysselsatta med att skära sig ett anseentligt antal en- och hasselkäppar för vinterns behof, och med storartad frikostighet skänka de sin båt med de trasiga seglen till sin vän från svunna sommar dagar, unge Ka'l-Axel, som med strålände ansikte ser sin länge närda önskan förverkligad och skyndar att gömma undan sin skatt af fruktan för att hans båda mecenater kunde ångra sin gifmildhet.

Lilla fröken Selma ser sig omkring med en halft belåten, halft trött blick och går så lång- samt öfver vägen, med sitt eleganta släp sopande samman de gula, vissnade björklöfven och in i skogen, där hon plötsligt trampar rätt ned i en stor vattenpuss.

Med ett litet rop af förskräckelse samlar hon ihop kjolarne med ena handen, ser ett ögonblick på den lilla skon och den genomvåta strumpan och fortsätter så genom den tysta barrskogen. Hon drömmer ljusa sommardrömmar, hoppets och glädjens skimrande drömmar, dem man ej drömmer mer än en gång. Och solen silar sina fina, gyllene strålar genom de risiga kvistarne, och den lille löfsångaren, som värmen lockat ut ur holken på den gråa stugans södersida, drillar till af förvåning och glädje.

Pappa skriker som en gast hemifrån — han skall församla hela familjen under sina vingars skugga och vandra ned till stationen för att komma dit jämt fem kvart, innan tåget kommer inrun- lande. Men det är bättre än en minut försent, säger han, och det kanske han har rätt i.

Än en gång skakar nu hr Lundström hand med sin värd, och fru Lundström ber sin kära madam hålla till godo med hvad som är kvar- lämnadt, Ernst och John luggas om hvem som varit bästa vännen med Ka'l-Axel, och fröken Selma kommer halfspringande från skogspro- menaden.

Pappa är så orolig för taget, att han måste skynda på henne, då hon plockar sig en bukett af astrar och frostbitna resedor på rabatten och fäster de urlekta, färglösa höstblommorna vid sitt skärp.

En sista blick på deras lilla sommarresidens, ett hastigt öfverslag öfver sommarens händelser, obetydliga och färglösa som hennes höstbukett, en liten halft bäfvande, halft glädjedenken tanke på framtiden — och så — farväl sommar!

Den lilla villan står öde, väntande sina gäster till nästa vår, då trasten pratar på de svarta åkrarne och crocus färgmättad sticker sig upp ur fuktig mull.

Namnsdagslista för 1896.

September.

1. T. Selma.	16. O. Eberhard.
2. O. Fingal.	17. T. Tor, Tore.
3. T. Ossian.	18. F. Volfgang.
4. F. Hertha, Herta.	19. L. Fredrika, Diken.
5. L. Torsten.	
	20. S. Gudrun (kv.).
6. S. Ingegärd, Gärda.	21. M. Ragnar.
7. M. Regina, Gina.	22. T. Mauritz.
8. T. Gustava.	23. O. Tekla.
9. O. Augusta.	24. T. Gärhard.
10. T. Virginia.	25. F. Ragna.
11. F. Cornelia, Conny.	26. L. Åslög.
12. L. Arabella, Bella.	
	27. S. Torgny.
13. S. Hervor (kv.).	28. M. Leonard.
14. M. Tora.	29. T. Mikael.
15. T. Agne, Agnar.	30. O. Dagobert.

Ur notisboken.

Fritiof Nansen om kvinnan. Vid den fest, som här om dagen hölls i Vardö för de hemvända nordpolarfararne Nansen och Johansen, höll den förre bland annat ett skäligt för kvinnan. Han erkände, att kvinnan alltid är ägnad att stålsätta och uppella männen i farans stund och att just han, som under tre år varit öfvervad kvinnlig hjälp och stöd, så mycket mer förstod att värdera det. Han yttrade bland annat, att »finns det ännu någon man, som tviflar på det stöd och det mod, kvinnan kan gifva männen, så sänd honom till Nordpolen och låt honom stanna där under tre år. Han skall då bli nödgad att erkänna det!»

Tysta skolans stiftarinna fröken *Jeanette Berglind*, fyllde den 21 dennes 80 år. Den vördnadsvärda äldringen, som befann sig vid god hälsa, hyllades i sitt hem af f. d. elever vid Tysta skolan, af hvilka alla de i Stockholm varande personligen hade infunnit sig och till fröken Berglind öfverlämnade en bland dem subskriberad skänk, samt af en hel del andra vänner och gynnare. En rik blomsterskörd, många skänker och talrika lyckönskningsskrifvelser och telegram ingingo under dagens lopp. Som bekant meddelade Idun i fjol, samtidigt med porträtt, en skildring öfver fröken Berglinds vackra lifsgärning.

Madame Jane Gerandt-Claine, den äfven för Iduns läsekrets välbekanta författarinnan, vistas för närvarande i hufvudstaden. Hon har anländt hit från Sydafrika via Paris för att aflägga ett kort besök hos sina närmaste släktingar. Återresan anträdde den 1 september, då fru Claine styr färden till Rosario i Argentina, där hennes man under några år kommer att kvarstanna i egenskap af diplomatisk konsularagent.

Damerna till vänster. Inom tyska officerskretsar är det vanliga bruket att låta damen taga plats på höger sida om kavaljeren på väg att alldeles försvinna, antingen vederbörande promenerar till fots eller i vagn med en dam. Det lär vara efter kejsar Wilhelm själf, som alltid har kejsarinnan till vänster om sig, som officerarne upptagit detta mod, och enligt hvad som meddelas i tyska tidningar har denna damernas »detronisering» äfven spridit sig till andra lager af den tyska befolkningen.

Teater och musik.

Kongl. operan öppnade spelåret i måndags med uppförandet af »Lohengrin». Hufvudrollerna innehades af hrr *Ödmann*, *Söderman* och *Sellergren* samt fruarna *Östberg* och *Rundberg*. Utförandet var på det hela taget godt och de förnämsta rollnehafvarne skördade både bifall och blommor. Bland åhörarne, som fyllde större delen af salongen, märktes en stor mängd resande.

Onsdagens program upptog »Trollföjten». **Edvard Grieg i Stockholm.** Enligt uppgift i Nationaltidende, har Edvard Grieg af härvarande k. Opera blifvit engagerad att under instundande säsong dirigera två stora orkesterkonserter med uteslutande hans egna kompositioner på programmet. Detta blir, som bekant, första gången den genialiske norske komponisten kommer att dirigera här i Stockholm.

Arenateatern. I Djurgårdssäsongsens elfte timme kommer Arenateatern med ett nytt program, ej utan sitt intresse och odisputabelt det literärt värdefullaste af hvad sommaren gifvit oss från denna den yngsta af hufvudstadens scener. *Ludvig Fulda*, den tyske dramatikern, som här särskildt gjort sig välkänd genom sitt under sistförflutna spelår å Dramatiska teatern framförda sagospel »Talismanen», har i »Robinsons ö», under äfventyrets lekande form, åter upptagit några af samtidens allvarligaste sociala spörsmål; och om än »Talismanen» med afseende på såväl poetisk fägring som djup ovillkorligen är det öfverlägsnare, måste dock äfven »Robinsons ö» erkännas som ett verkingsfullt och underhållande arbete.

Författaren försätter en samling af den moderna storstadskulturens representanter af båda könen på en obobodd söderhafsö, efter det deras lyxångare gjort skeppsbrott. Naturligtvis äro de här absolut hjälplösa, och de skulle gå ynkligt under, därest inte en ringa arbetare, en eldare från fartyget, toge befälet öfver dem, organiserade deras arbete och sålunda gjorde den öde ön beboelig för dem alla. Denne arbetare, som af alla blifvit sedd öfver axeln i den gamla världen, blir här på grund af sina praktiska förutsättningar allas herre. Han sätter mångmillionären att plocka potatis, fursten att med bäge och pilär nedlägga lamadjur, den »schneidige» löjtnanten att odla majs o. s. v. I detta lilla samhälle är det *han*, folkets son, som blir beskydd för »despotism» och »tyranni», blir hotad med strejk af mångmillionären och med uppror af fursten. Det är den upp och nedvända världen, hvilken dock till slut vändes »rätt» igen genom de skeppsbrutnas räddning åter till kulturen och mera »ordnade» förhållanden.

Hvad utförandet beträffar, få vi fatta oss kort. På flere händer af god effekt, erbjöd det på andra åtskilligt att önska. Bäst af alla fyllde fröken *Gottschalk* sin uppgift som den intagande unga millionärsniéén, hvilken håller sitt hjärta rent från all rikedomens slagg och öppet för en hängifven, offrande kärlek. Hr *de Wahl* som den egna, själfständigt banbrytande kraftens representant *Arnold Palm* hade särskildt i de tvänne akterna på »Robinsons ö» många förträffliga moment; i begynnelse- och slutaktens »civiliserade» dräkt trädde däremot åtskilliga drag af hans snart kända, men ej välkända maner störande i dagen. Föga i sitt esse var hr *Strömberg* som kommersrådet; han skall väl dock vara ett stycke förfinad börsmatador, denne moderne mammonsfurste, och ej en vulgär landthandlartyp. Ur den för öfrigt långa roll-listan må med erkännande nämnas hr *Engelbrecht* som furst *Hartenstein* och fru *Dorsch* som en kokett gammal änka, »det evigt kvinnligas» representant i alla väder, till och med under den obobodda öns värsta hunddagar.

Den talrika publikens bifall var på premiären i tisdags lifligt och decideradt.

Vasateatern begynner sitt nya spelår i morgon lördag, hvarvid för första gången uppföres »Generaldirektören», lustspel i 3 akter af *Alexandre Bisson*.

I Nowo Djewitschy—Monastir.

För Idun af *Mari Mih.*

Under den vecka jag tillbragte i »Rysslands hjärta» i slutet af maj, besökte jag ej mindre än tre gånger det nunnekloster, hvars namn läses här ofvan. Det var så skönt att för några timmar få utbyta det öronöfvande larmet därinne

i den festklädda staden mot den absoluta stillheten och vilan inom dessa helgade murar.

Nowo Djewitschy—Monastir, eller på svenska Nya Jungfru-Klostret, har ett synnerligen naturskönt läge i utkanten af Moskwa. Det hela utgöres af en mängd olika byggnader: kyrkor, begravningskapell och bostäder för nunnorna, allsammans omgifvet af en ofantlig kvadratformig mur.

Första gången jag for dit var kvällen före den stora kejsarkröningen. Dagen hade varit synnerligen mödosam, och jag visste, att morgondagen ej skulle ge den efter. Mitt besök i klostret hade därför ungefär samma karaktär som »lugnet före stormen». Jag vandrade länge omkring på den lilla kyrkogården och beskådade dess många, präktiga grafvårdar; en stor del af Moskwas aristokrati brukar välja denna fridfulla plats för den sista vilan. Ett af monumenten fäste sig särskildt i mitt minne. Det var ett stort marmorblock, på hvars framsida en medaljong med bröstbild af ett ungt par var inuggen i haut-relief. Båda voro af sällsynt skönhet, och medaljongen var påtagligen ett verk af någon stor konstnär. Jag läste inskriptionen, och den lydde:

Påminn Dig dem i Ditt rike!

Furst Sergei Sergeiwitsch Tscherebatoff
1846—1876

Furstinnan Ielisaвета Pavlovna Tscherebatoff
1853—1875

Sonen

Furst Sergei

1874—1875

En tragedi på en grafsten...
Från kyrkogården ställde jag mina steg till klostrets högsta byggnad, det af »Pjotr pjärvi» (Peter I) uppförda klocktornet, för att från dess spets njuta af den berömda utsikten öfver de skogbeklädda Sparfjärden. Uppstigandet i tornet är förenadt med rätt mycket besvär; den långa spiraltrappan smalnar, ju högre man kommer, hvarför jag slutligen började frukta det värsta. Ändtligen skymtade jag dock dagen, hvilket sade mig, att jag snart nått målet för mina mödor.

Väl uppkommen på den öfversta platformen, möttes jag af det mest intensiva flicknittrande, som nått mitt öra alltsedan jag lämnade .. bo, oförgätligt i åminnelse. Vid närmare påseende befanns det härröra från ett tjogetal 16-å 17-åriga noviser, hvilka gjorde i ordning lyktor, för att kvällen därpå illuminera för tsaren och tsarinnan. Så snart de fingo syn på mig, upphörde fnittrandet som genom ett trollslag, och de ägnade sig åt sitt förehafvande med det allra näpnaste allvar. Jag aftog hatten och bugade mig, verkligen mycket förlägen, samt började därpå med all gewalt kika bortemot de beprisade Sparfjärden. I mitt stilla sinne önskade jag mig innerligen dit, ty jag sväfvade i den hopplösaste ovisshet, huruvida det gick an att tilltala dem eller ej. Slutligen tyckte jag dock, att min tystnad började förefalla litet malplacerad, och jag vågade en blick bakåt. De tittade igen, tydligen inte det minsta rädda, ehuru tysta som muren. Situationen började blifva melodrastisk. De små noviserna tycktes vilja säga detsamma åt mig, som fransmännens general vid Fontenoy sade till den engelske befälhafvaren: Herrar af gardet, skjuten första salvan! — Jag lydde ordres och framstammade en bedröfflig fras, hvilken dock verkade som den tändande gnistan, ty ett ögonblick därefter var samtalet i full gång. De berättade, att de skulle stanna i klostret så länge de lefde, och att de trufdes där alldeles utmärkt väl samt med otålighet motsägo den stund, då de skulle få taga slöjan. Då jag talade om, hvarifrån jag var, blefvo de mycket fundersamma, till dess något ljushufvud bland dem kom att nämna den tolfte Carls namn. — Ögonblickligen voro de alla med.

»Oui, oui! Charles XII ett Pierre le Grand et la victoire de Poltava.»

»Ja, ja, Pultava minns ni nog, men Narva och Holofzin och Clissow ha ni glömt...»

Nej, det hade de då aldrig i lifvet hört talas om. —

Då jag sagt dem farväl och åter skulle nedstiga för den branta trappan, bäfvade jag för att se ned i afgrunden, hvarför jag beslöt att gå baklänges.

»Nej, nej, inte så, inte baklänges,» ropade flickorna i korus. »Då blir ni alldeles vimmelkantig, innan ni kommer ner.» Jag ville emellertid inte riskera en kullerbytta, hvarför jag fortsatte som jag börjat, bemödande mig att göra min sortie så värdig som möjligt. Dock voro alla mina ansträngningar i den vägen förgäfvade, ty flickorna samlade sig i en halfcirkel omkring den ödesdigra trappan och skrattade af hjärtans

Tandläkare dr Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur
 handas & de flesta apotek, i parfymerier och hos hrr Bendix, Josephson & C:o, 11 Regeringsgatan, Stockholm.

lust, hvari jag slutligen inte kunde annat än instämma.

Väl nedkommen hörde jag körsång från en af kyrkorna, hvarför jag begaf mig dit. Man höll aftongudstjänst, och ett hundratal af nunnorna voro församlade därinne. Den heliga akten leddes af fyra präster, hvilkas förnämsta åliggande tycktes vara att vildt svänga med sina rökelsekar. Sången var ganska vacker, och många af de sjungande nunnorna voro begåfvade med utmärkta röster. Jag kunde verkligen inte hjälpa, att jag, då jag hörde dem sjunga, genom någon fatal idé-association hädiskt påminde mig scenen ur »Lilla Helgonet», då nunnorna stämma upp Hervé's glada melodi: Klostret ger oss frid och ro, Intet världsligt får där bo etc.

En stund därefter förde mig den väntande iswoschtschiken tillbaka till staden.

Sista gången jag ställde min färd till Nowo Djewitschy—Monastir, hade jag fullt och fast beslutat mig för att om möjligt tala vid abedissan. Jag hade då ännu aldrig sett någon sådan och väntade mig därför något grandioöst hvad heligt allvar beträffade. Vid min framkomst frågade jag därför en af nunnorna, hvar igumena (abedissan) bodde, och man visade mig till en stor, lindomskuggad byggnad af rödt tegel med sandstensornamenter. Icke utan en viss tveksamhet satte jag fingret på den elektriska ringledningen; en nunna kom och öppnade samt lofvade framlämnas mitt kort. Strax därpå visade hon sig åter och gjorde ett tecken, att jag kunde stiga på. Med snabba, knappt hörbara steg skred den lilla nunnan framför mig, tyst som ett andeväsen, genom flere stora salar, tills hon stannade i en elegant, modernt inredd salong, där hon bad mig vänta. Några minuter därefter inträdde en gammal, gammal gumma, iklädd dessa nunnors egendomliga dräkt med den höga, svarta sammetsmössan på hufvudet samt bärande ett stort guld-kors på bröstet. Blicken ur hennes ögon var mild som en ängels, och i de af tusen rynkor färdade dragen kunde man ännu se spår af en skönhet, som kanske blommade på Lermontows dagar. Aldrig hade jag trott, att det skulle gå så lätt att samspråka med en abedissa, ty gumman var vänligheten själf och skrattade riktigt

godt, när jag berättade henne mitt äfventyr i Klocktornet och novisernas munterhet.

Snart kommo vi in på klostrets historia, och där visade hon sig synnerligen hemmastadd. Kanske skall det intressera Iduns läsarinor att höra ett par af hennes berättelser.

En svågterska till Ivan Wasiliewitsch, storfurstinnan Juliana, hade, utom sig öfver sin frändes illdåd, sökt sin tillflykt inom de helgade murarne för att där i lugn få sluta sin lefnad, utan att hennes öron skulle nås af de dödsdömdes jämmerrop. Under alla de år hon vistades där hade hon oafbrutet suckat och gråtit. Slutligen kom detta till tsarens öron, och en mörk höstnatt klappade hans handtlångare på klostrets port. Den arma prinsessan, som endast alltför väl visste hvad detta betydde, flydde genom sitt fönster för att dränka sig i den närbelägna floden Moskwa, men upphanns och fördes tillbaka till sin cell, där hon stryptes, »ty», sade gumman, »sedan tsar Ivan mördat sin äldste son, som ni antagligen sett på den förfärliga taflan i Tretjakoffgalleriet, ville han ej se sina släktingars blod. Därför stryptes hon.»

»Det var en ruskig historia,» menade jag.

»Ack,» sade hon, »här finns det många sådana;» därefter fortsatte hon sålunda: »Tsar Peter lät här intaga sin härsklystna syster Sofia under namn af Susanna. Vi befinna oss nu i det af henne uppförda huset, hvilket alltid utgör abedissans bostad. På goda grunder ansåg han henne vara den ledande handen i strelitzernas uppror, hvarför han i hennes åsyn framför detta fönster lät halshugga 300 man af strelitzergardet. De andra afrättades på Röda torget. Prinsessans favorit, furst Chovanskys högra hand lät han fastnagla på sjolfva fönsterkorset. — h, det var rysliga tider.»

Då jag märkte, att det tröttade henne att tala, reste jag mig och bjöd henne farväl, på samma gång jag bad att få veta hennes namn.

»Jag heter endast syster Antonia,» sade hon.

»För sextio år sedan hade jag visst ett annat namn, men det glömde jag, då jag tog slöjan. Men ni får ej lämna klostret, utan att ha något litet minne härifrån — tillåt mig att ge er ett radband. — Ack, det är sant, ni är ju ej rätt-

trogen,» påminde hon sig leende. »Då får ni nöja er med den här fotografien öfver mitt Monastir.»

Jag lofvade att möjligen i någon svensk tidning skildra mitt besök i klostret samt sända henne ett exemplar.

»Hvad skall jag kalla min artikel?» frågade jag.

»I Novo Djewitschy—Monastir,» sade hon. »Då ser jag genast hvar det står i tidningen, om jag äfven ej kan läsa det.»

Sedan hon därpå befallt sin uppvaktande nunna att visa mig omkring i klostret samt gifvit mig sin välsignelse, drog hon sig tillbaka till sin cell.

Sedan vi tillsammans gjort en flyktig rond genom klostret, måste jag tänka på att återvända till staden. Hon följde mig till klosterporten.

»Ni dröjer ännu några dagar i Moskwa,» frågade hon, räckande mig sin hand till afsked.

»Nej, jag reser redan i afton vidare österut för att se Volga. Jag måste resa hastigt. Om en månad vill jag vara hemma igen, och till dess skall jag ha sett tre kejsardömen och tre konungariket. — Ni vet ju, att vi lefva i kapploppningarnas gyllene tidevarf!»

Vid dessa mina ord öfverfors nunnans väna, melankoliska anlete af ett obeskrifligt leende. Det var ej medlidande, ej undran eller svärmod, men det var dock något af allt detta, och hon sade med sin lugna, milda stämma:

»Så mycken oro och dock så nära lugnet...»

Därpå böjde hon lätt sitt hufvud och skred långsamt framemot kyrkan, för att där kanhända bedja för främlingen från Norden.

Innehållsförteckning.

Jenny Andersson, född Bourn; af *Amanda Leffler*. (Med porträtt). — I publicitetens tjänst; af *Ave*. — I »klädpenningfrågan». — Förbi! Från holländskan för Idun af *Elin Sch-y*. (Forts.). — Xantippa; poem af *Ejnar*. — Vid kaffet; amatörfotografier af *Hugo Falk*: »Dom flyttar in.» — Namnsdagslista för 1896: September. — Ur notisboken. — Teater och musik. — I Nowo Djewitschy-Monastir; för Idun af *Mari Miki*. — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.
Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

I flydda da'r, när strid och kif
Upptogo männens hela lif,
När fienden stod utanför,
Då gällde att ha friskt humör.
I fästen och i slott man då
Försökte skydd och värn att få.
Men nu för tiden annat är,
Ej fienden nu kommer när.
Dock uti ro får ingen vara,
Af fiender det finns en skara,
Fast utaf annan sort, likväl
Förakta dem är alls ej skäl.
Och som det nu är kvinnans tid,
För henne gäller denna strid
Mot fiender, så små och djärfva
Att rakt de kunna en fördärfva.
Att striden ej må bli för svår,
På hennes sida städs jag står,
Ett värn, ett skydd, en bundsför-
vandt.
Få se om jag ej talat sannt.

Nu några delar till din ledning:
Ett namn på en, som ej var hed-
ning,
Men tvärtemot en kyrkans man?
Hvad uti grafven blott man fann.
En sak, som kan ditt hjärta få
Att utaf sorg som glädje slå,
Men och förargelse kan ge.
Hvad uppå trädet man kan se.
Hvad vilda djuren lefva af.
Hvarpå gick skeppet väl i kvaf.
Ett namn uppå en Sveriges kung,
För hvilken kronan nog var tung.
En ort uti Amerika,
Där kaffet säges växa bra.

En flod i Spanien, ryktbar visst.
Hvarpå i Norge ej är brist.
Hvad är buljongen kokad på?
(Med något mer, kan du förstå.)
Ett annat namn på skurk mig säg.
Hvad kallas öfver än en väg?
I djur och växter nät så skört,
Af något som ej får bli stördt,
Om lif och hälsa skall bestå,
Säg mig på detta namnen två.
Hvad genom trä en väg kan ta.
Ett husdjur som kan bördor dra.
L—na.

Länk-charad.

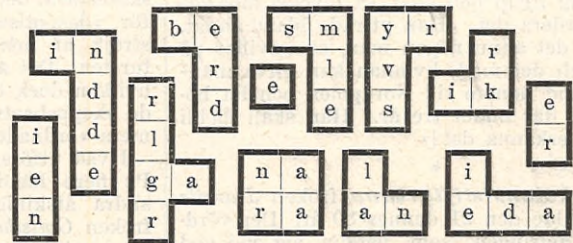
Med andra *andra*, i vänligt lag,
Mitt *första* på gårdet ses skrida
Den långa, härliga sommardag.
Mitt *första* — *andra* de trampa då,
Mitt *tredjes* olåt de lyssna på,
Som höres från skogen den vida.

En flod är mitt *fjärde*. Mitt *femte*
ett djur,
Som gärna sin hunger vill stilla
På andras bekostnad — så är dess
natur —
En socialist i det lilla;
Mitt *sjätte* sig smyckar med grönt
hvarje vår.
I ledet mitt *hela* så rakryggad går.
Sibylla.

Anagram.

I kaleidoskopet vårt
Typer fem i dans få gå,
Och det blir nog icke svårt
Att ett helt utaf dem få,
Om vi blott med vett och sans
Föra an vår lilla dans.
Först vi få hvad »grannen» har
Mera af än andra land
Och som månet steg bespar
Den som bor vid klippig strand,
Men som också skiljer åt
Och gör mångens bana våt.

Mosaik.

- 1) Stad i Asien, 2) fruntimmersnamn, 3) växt, 4) hufvudstad i Europa, 5) land i Europa, 6) mansnamn, 7) landskap i Sverige.

Begynnelsebokstäfverna bilda namnet på ett europeiskt konungarike.

Maj.

Än en sväng och vi få fram
Hvad för forskaren är rart,
Luntor — rykande af dam —
Som man genom sekler spart.
Nu med rökverk bästa sort
Sluta vi vår ädla sport.
Sibylla.

Ordgåta.

Tag 11 ord med lika begynnelse-
och slutbokstäfver, hvilka bokstäf-
ver bilda namnet på en populär
person.

- De 11 orden äro:
1) En del af uret, 2) en liten sån-
gare, 3) tygsort, 4) ett andligt ondt,
5) tillredes i köket, 6) fruntimmers-
namn, 7) käril, 8) interjektion, 9)
mineral, 10) mansnamn, 11) hvad
vi alla ha.

Reseda.

Lösningar.

- Länklogogryfen: Fröken; frö, rö, rök, ök, öken, en.
Charaden: Adalbert.
Geografiska gåtan: 1) Pfannenstiel, 2) Owaihi, 3) Rörås, 4) Tavastehus, 5) Ufa, 6) Godthåb, 7) Arno, 8) Lublin.
Anagrammet: Röka, köra, ökar.
Kedjegåtan: Parma. 1) Panama, 2) Alfred, 3) rådmän, 4) mortel.
Kapselgåtan: Nora, Japan, Rom, Kalmar, Wien, Armenien, Salerno, Nilen, Sardinien, Berlin.

HULTMANS Cacao & Chocolad rekommenderas som den bästa och vitsordas på det varmaste af professorerna hrr Joh. Lang, Sewed Ribbing, Nils O:son Gadde, C. J. Ask samt doktor Olof Moberg.